

REKENLEIDRAAD

Schone Lucht Akkoord Noord-Brabant

17 januari 2024

REKENLEIDRAAD

Schone Lucht Akkoord Noord-Brabant

In deze rekenleidraad vindt u meer informatie over de benodigde acties en capaciteit voor en tijdens deelname aan het Schone Lucht Akkoord. De benodigde acties zijn niet uitputtend, maar kunnen worden gebruikt ter inspiratie. De benodigde capaciteit is een inschatting van de gemiddelde minimale verwachte capaciteit. De benodigde acties en capaciteit verschilt sterk per gemeente en regio afhankelijk van verscheidene factoren. Met kennis van uw organisatie helpt deze leidraad in het bepalen van de acties en bijbehorende capaciteit die voor uw organisatie van toepassing zijn ten aanzien van het Schone Lucht Akkoord.

Om u hierbij op weg te helpen is onderscheid gemaakt tussen de periodes voor en na ondertekening van het Schone Lucht Akkoord. Om meer te lezen over de benodigde acties en capaciteit voor uw organisatie kunt u met behulp van keuzemenu naar het gedeelte dat van toepassing is op uw organisatie. Dit keuzemenu is, voor navigatie in het document, ook terug te vinden aan de rechterkant van het document.

Kies uw scenario

Voor de periode voor deelname hebben we een uitsplitsing gemaakt van verschillende scenario's. Indien in uw organisatie zowel het ambtelijk als bestuurlijk draagvlak klein is, bekijkt u scenario 1, hierin wordt ingegaan op het vergroten van bestuurlijk én ambtelijk draagvlak, gevolgd door het verzoek tot deelname. Als in uw organisatie enkel gewerkt dient te worden aan bestuurlijk óf ambtelijk draagvlak, kiest u optie 2 of 3. Als ambtelijk en bestuurlijk draagvlak voor het Schone Lucht Akkoord voldoende aanwezig is, dan kiest u optie 4.

Voor de periode tijdens deelname hebben we een uitsplitsing gemaakt van activiteiten die verplicht zijn, en activiteiten die niet verplicht zijn.

Keuzemenu

A. Voor deelname

1. Vergroten bestuurlijk en ambtelijk draagvlak
2. Vergroten bestuurlijk draagvlak
3. Vergroten ambtelijk draagvlak
4. Voldoende bestuurlijk en ambtelijk draagvlak

B. Tijdens deelname

1. Verplicht
2. Vrijwillig
- 3.

A. Voor deelname

SCENARIO 1. Vergroten bestuurlijk en ambtelijk draagvlak

Bestuurlijk draagvlak

Er kan aan bestuurlijk draagvlak worden gewerkt met behulp van de volgende acties:

1. Informeer over de belangen van schone lucht (zie voor meer informatie [het rapport Luchtkwaliteit en gezondheid in de provincie Noord-Brabant](#)).
2. Informeer over het belang van acties vanuit uw gemeente (zie hiervoor de infographics over [de doelen van het SLA](#) en de [gezondheidseffecten luchtvervuiling](#)).
3. Verken op ambtelijk niveau welke belangen er zijn en voer per subdomein gesprekken met bestuurders waardoor belangen duidelijker worden en hoe deze in lijn kunnen worden gezet met het SLA.

Ambtelijk draagvlak

Het is van belang om ambtelijk draagvlak te creëren of vergroten. Dit kan bijvoorbeeld worden gedaan door in gesprek te gaan met de beleidsteams die te maken hebben met de thema's vanuit het Schone Lucht Akkoord over welke samenwerking intern en extern nodig/gewenst is. Ga na hoeveel teams er betrokken moeten worden om alle thema's vanuit het Schone Lucht Akkoord te behandelen. Bespreek bijvoorbeeld het volgende met deze teams:

- Wat u als gemeente al doet (QuickScan).
- Wat de doelen zijn vanuit het team ten aanzien van gezondheid, of een schone en veilige leefomgeving.
- Of er samenwerking is met andere teams ten aanzien van gezondheid.

Nadat bepaald is hoeveel teams er betrokken moeten worden, kan er minimaal **1,5 - 2 uur per team** gerekend worden.

Verzoek tot deelname

Wanneer er voldoende draagvlak is, kunt u een verzoek tot deelname aan het Schone Lucht Akkoord doen. Het college van B en W van uw gemeente dient het verzoek in. Het betrekken van de raad of maatschappelijke partijen is optioneel, en daarmee een keuze van uw gemeente.

Deelname aan het Schone Lucht Akkoord gebeurt door een getekende brief te sturen aan de stuurgroep vanuit de verantwoordelijke wethouder. Na goedkeuring van de stuurgroep van het SLA ontvangt u als nieuwe toetredende de officiële status van de staatssecretaris, namens het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat.

Voor
deel-
name

A1

Voor
deel-
name

A2

Voor
deel-
name

A3

Voor
deel-
name

A4

Tijdens
deel-
name

B1

Tijdens
deel-
name

B2

SCENARIO 2. Vergroten bestuurlijk draagvlak

Bestuurlijk draagvlak

Er kan aan bestuurlijk draagvlak worden gewerkt met behulp van de volgende acties:

1. Informeer over de belangen van schone lucht (zie voor meer informatie [het rapport Luchtkwaliteit en gezondheid in de provincie Noord-Brabant](#)).
2. Informeer over het belang van acties vanuit uw gemeente (zie hiervoor de infographics over [de doelen van het SLA](#) en de [gezondheidseffecten luchtvervuiling](#)).
3. Verken op ambtelijk niveau welke belangen er zijn en voer per subdomein gesprekken met bestuurders waardoor belangen duidelijker worden en hoe deze in lijn kunnen worden gezet met het SLA.

Verzoek tot deelname

Wanneer er voldoende draagvlak is, kunt u een verzoek tot deelname aan het Schone Lucht Akkoord doen. Het college van B en W van uw gemeente dient het verzoek in. Het betrekken van de raad of maatschappelijke partijen is optioneel, en daarmee een keuze van uw gemeente.

Deelname aan het Schone Lucht Akkoord gebeurt door een getekende brief te sturen aan de stuurgroep vanuit de verantwoordelijke wethouder. Na goedkeuring van de stuurgroep van het SLA ontvangt u als nieuwe toetredende officiële status van de staatssecretaris, namens het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat.

SCENARIO 3. Vergroten ambtelijk draagvlak

Ambtelijk draagvlak

Het is van belang om ambtelijk draagvlak te creëren of vergroten. Dit kan bijvoorbeeld worden gedaan door in gesprek te gaan met de beleidsteams die te maken hebben met de thema's vanuit het Schone Lucht Akkoord over welke samenwerking intern en extern nodig/gewenst is. Ga na hoeveel teams er betrokken moeten worden om alle thema's vanuit het Schone Lucht Akkoord te behandelen. Bespreek bijvoorbeeld het volgende met deze teams:

1. Wat u als gemeente al doet (QuickScan).
2. Wat de doelen zijn vanuit het team ten aanzien van gezondheid, of een schone en veilige leefomgeving.
3. Of er samenwerking is met andere teams ten aanzien van gezondheid.

Nadat bepaald is hoeveel teams er betrokken moeten worden, kan er minimaal **1,5 - 2 uur per team** gerekend worden.

Verzoek tot deelname

Wanneer er voldoende draagvlak is, kunt u een verzoek tot deelname aan het Schone Lucht Akkoord doen. Het college van B en W van uw gemeente dient het verzoek in. Het betrekken van de raad of maatschappelijke partijen is optioneel, en daarmee een keuze van uw gemeente.

Deelname aan het Schone Lucht Akkoord gebeurt door een getekende brief te sturen aan de stuurgroep vanuit de verantwoordelijke wethouder.

Na goedkeuring van de stuurgroep van het SLA ontvangt u als nieuwe toetreders de officiële status van de staatssecretaris, namens het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat.

SCENARIO 4. Voldoende bestuurlijk en ambtelijk draagvlak

Verzoek tot deelname

Omdat er voldoende draagvlak is, kunt u een verzoek tot deelname aan het Schone Lucht Akkoord doen. Het college van B en W van uw gemeente dient het verzoek in. Het betrekken van de raad of maatschappelijke partijen is optioneel, en daarmee een keuze van uw gemeente.

Deelname aan het Schone Lucht Akkoord gebeurt door een getekende brief te sturen aan de stuurgroep vanuit de verantwoordelijke wethouder.

Na goedkeuring van de stuurgroep van het SLA ontvangt u als nieuwe toetreders de officiële status van de staatssecretaris, namens het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat.

B. Tijdens deelname

1. Verplicht

Decentrale uitvoeringsplannen

Een verplicht onderdeel van deelname aan het Schone Lucht Akkoord is het jaarlijks aanleveren van uitvoeringsplannen. Het gaat hier om het aanleveren van data t.b.v. de jaarlijkse rapportage en doorrekeningen. Er is een standaard format beschikbaar waarin een contactpersoon moet worden genoteerd en per maatregel informatie moet worden gegeven. [Het format voor de decentrale uitvoeringsplannen vindt u hier.](#)

Ga eerst hoeveel teams u moet inzetten om alle thema's vanuit het Schone Lucht Akkoord te kunnen behandelen. Daarna moet voor het eerste jaar minimaal **2 uur per team** worden gerekend om de juiste informatie te verzamelen en te documenteren. Als er veel informele lijnen lopen binnen uw organisatie kan dit korter zijn. In de navolgende jaren, wanneer de contacten zijn gelegd, zal het actualiseren van de informatie sneller verlopen en kan een minimum van **1 uur per team** aangehouden worden.

Het eerste jaar na ondertekening hoeft geen decentraal uitvoeringsplan te worden ingediend. In het tweede jaar na ondertekening dient voor het eerst een decentraal uitvoeringsplan ingediend te worden.

Uitvoering decentrale uitvoeringsplannen

Na het opstellen van de uitvoeringsplannen dienen deze plannen uitgevoerd te worden. De tijdsspanne die hiervoor benodigd is, hangt af van a) het aantal thema's/maatregelen waarop wordt ingezet, b) het ambitieniveau dat gesteld wordt voor deze maatregelen en c) in hoeverre de maatregelen zijn geïntegreerd met het huidige (of voorgenomen) beleid. Door in te zetten op thema's waar veel ambtelijk en bestuurlijk draagvlak voor is, en de maatregelen te integreren in beleidsplannen met overig voorgenomen beleid, kan de capaciteitsdruk geminimaliseerd worden.

1. Indien wordt ingezet op thema's die al in uitvoering zijn of al voorgenomen waren met het ambitieniveau dat hier reeds voor vastgesteld is, zal de tijd voornamelijk opgaan aan interne coördinatie. In dat geval zal minimaal **8 uur per maand** benodigd zijn.
2. Indien wordt ingezet op het uitvoeren van alle vaste maatregelen van het Schone Lucht Akkoord, dan vraagt dit minimaal **8-24 uur per maand**, afhankelijk van bovengenoemde factoren.
3. Indien het gewenst is om in te zetten op een zo groot mogelijke verbetering van de luchtkwaliteit, dan wordt naast de vaste maatregelen ook gekeken naar aanvullende maatregelen. In dat geval wordt de benodigde inzet geschat op minimaal **24 uur per maand**, wederom afhankelijk van bovenstaande factoren.

2. Vrijwillig

Deelname aan landelijke bijeenkomsten

Vanuit het Schone Lucht Akkoord worden jaarlijks verschillende bijeenkomsten georganiseerd. Denk hierbij aan een deelnemersbijeenkomst voor alle deelnemende organisaties en een jaarcongres. Er worden sprekers uitgenodigd die u tijdens een (half)daagse bijeenkomst op een externe locatie kennis met u delen en inspireren, daarnaast zijn er mogelijkheden om onderling ervaringen uit te wisselen.

Deelname aan themagroepen

Als er een specifiek thema is waar uw gemeente zich voor wil inzetten, kunt u zich aansluiten bij een themagroep van het desbetreffende thema. De themagroepen komen 3-4 keer per jaar (digitaal) samen om actuele zaken/pilots/bijzonderheden te bespreken. Via een interne samenwerkruimte van het ministerie hebt u tevens toegang tot documentatie die door deelnemers of het Rijk gedeeld wordt. Actieve deelname aan één themagroep kost u minimaal **0,8 uur per maand**, en kan oplopen afhankelijk van het aantal extra activiteiten dat wordt georganiseerd vanuit de themagroep, en van de mate waarin de ambtelijke betrokkene extra informatie tot zich wenst te nemen.

Deelname aan pilots

Vanuit de themagroepen wordt een verscheidenheid aan pilots georganiseerd. Deelname aan pilots is geheel vrijwillig. In de pilots wordt geëxperimenteerd met vernieuwende en innoverende maatregelen om de luchtkwaliteit te verbeteren. De tijdsbesteding per pilot is zeer afhankelijk van de gekozen pilot.

SpUk-aanvraag

De Speciale Uitkering Schone Lucht Akkoord biedt financiële ondersteuning voor overheden in het uitvoeren van het Schone Lucht Akkoord. Het gaat om een cofinanciering van 50% van de kosten. De totale in aanmerking komende kosten van het project zijn minimaal 25.000 euro. Op [deze webpagina van het RVO](#) vindt u alle informatie die benodigd is voor (de voorbereiding van) de aanvraag.

De tijdsindicatie voor het aanvragen van een SpUk-aanvraag is afhankelijk van de kennis en expertise met SpUk-aanvragen in het algemeen en van kennis en ervaring met berekeningen van gezondheidswinst. Door samenwerking te zoeken met partijen die deze kennis en ervaring hebben, zoals reeds deelnemende gemeenten of een organisatie zoals de GGD, kan de tijdsinspanning voor dit onderdeel worden geminimaliseerd.

‘WIJ ZIJN BERENSCHOT, GRONDLEGGER VAN VOORUITGANG’

Nederland is continu in ontwikkeling. Maatschappelijk, economisch en organisatorisch verandert er veel. Al meer dan 85 jaar volgen wij als adviesbureau deze ontwikkelingen op de voet en werken we aan een vooruitstrevende samenleving. De behoefte om iets fundamenteels te betekenen voor mens en maatschappij zit in onze genen. Met onze adviezen en oplossingen hebben we dan ook actief meegebouwd aan het Nederland van vandaag. Altijd op zoek naar duurzame vooruitgang.

Alles wat we doen is onderzocht, onderbouwd en vanuit meerdere invalshoeken bekeken. Zo komen we tot gefundeerde adviezen en slimme oplossingen. Die zijn op het eerste gezicht misschien niet altijd de meest voor de hand liggende. Juist deze eigenzinnigheid maakt ons uniek. Daarbij zijn we niet van symptoombestrijding. En gaan pas naar huis als het is opgelost.

Berenschot Groep B.V.

Van Deventerlaan 31-51, 3528 AG Utrecht
Postbus 8039, 3503 RA Utrecht
030 2 916 916
www.berenschot.nl